



Circulair Alkmaar

Uitvoeringsplan Circulaire Economie gemeente Alkmaar
2025-2027

Voorwoord:

Alkmaar zet zich in voor een duurzame toekomst. Zowel het coalitieakkoord als de Agenda Duurzaam Alkmaar bevatten ambitieuze doelen voor een circulaire economie. Ons plan, Circulair Alkmaar 2025-2027, vertaalt deze ambities naar duidelijke doelstellingen en acties, gericht op bedrijven, bouw & infra, consumptiegoederen en voedsel & biomassa.

De toenemende vraag naar grondstoffen en afnemende voorraad stellen onze economie voor grote uitdagingen. Overconsumptie leidt tot afval, vervuiling, grondstoffentekorten en daarmee hogere prijzen voor inwoners en bedrijven. Ook in Alkmaar zijn deze problemen merkbaar. Daarom zetten we stappen richting een circulaire economie, die kosten bespaart, innovatie stimuleert en de lokale economie versterkt. Een circulaire economie draagt bij aan de reductie van CO₂-uitstoot en het behalen van onze klimaatdoelstellingen.

Het nationaal beleid om te komen tot een volledig circulair Nederland in 2050 biedt het strategisch kader voor de transitie naar een circulaire economie. Dit omvat diverse maatregelen gericht op het verminderen van grondstoffengebruik en het stimuleren van hergebruik. We zetten in Alkmaar een eerste stap door de doelen uit nationaal beleid te vertalen naar concrete, lokaal uitvoerbare doelen. We nodigen het bedrijfsleven uit om hieraan bij te dragen, de gemeente faciliteert daar waar kansen zijn. We willen vooral aanmoedigen om samen stappen te zetten naar een meer circulaire economie. Zo werken we samen aan een goede kwaliteit van onze leefomgeving en versterkt het onze lokale economie.

Veel leesplezier.



Christiaan Peetoom
Wethouder Circulaire Economie

Inhoud

Voorwoord:	2
Deel 1 Circulaire economie in Alkmaar	4
Deel 2 Kaders	6
Deel 3 Ambities 2025-2027	8
Deel 4 Uitvoeringsplan	12
Thema 1. Bedrijven	12
Thema 2. Bouw en infra	14
Thema 3. Consumptiegoederen	16
Thema 4. Voedsel & Biomassa	18
Deel 5 Principes van een Circulaire Economie	20

Deel 1 Circulaire economie in Alkmaar

Een circulaire economie in Alkmaar

Een circulaire economie biedt ons de kans om op een slimme en creatieve manier om te gaan met uitdagingen zoals de grondstoffentransitie en CO2-reductie. Dit plan is gericht op het stimuleren, helpen en ondersteunen van onze inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties richting een circulaire economie. Dit uitvoeringsplan is een uitwerking van de vastgestelde Agenda Duurzaam Alkmaar (ADA) en is een uitwerking van doelen uit het coalitieakkoord.

Inmiddels zijn we in Alkmaar al hard op weg. Zo hebben we veel innoverende bedrijven die koploper zijn in de circulaire economie, zien we vanuit de maatschappij initiatieven ontstaan die het efficiënt gebruik van materialen ondersteunen. Deze partners zijn belangrijk voor onze (circulaire) economie en we werken nauw met hen samen. Ze laten zien hoe duurzaamheid en economische groei hand in hand kunnen gaan en inspireren ons om verder te gaan richting een circulaire economie.

In Alkmaar 'ondersteunen we de ontwikkeling naar een meer circulaire economie' (3.2 Economie). Zo hebben we inmiddels meerdere succesvolle projecten afgerond:

- Begeleiding van meer dan 150 gezinnen om luieraafval te verminderen.
- Organisatie van een Textielrace op 12 scholen, met een opbrengst van 8.858 kilo ongebruikt textiel.
- Ontwikkeling van circulair bouwen in Alkmaarse projecten, met handreikingen en deelname aan de circulaire deal slopen.
- Inrichting van een circulaire innamebalie bij het vernieuwde recycleplein.
- Samenbrengen van vraag en aanbod van circulaire bouwmaterialen.
- Onderzoek en voorstellen voor verbeterde recycling van zonnepanelen en accu's.

- Pilots voor folies, het ophalen van tegels en hout, en de inzameling van kunststoffen door GP Groot.
- Advies en begeleiding voor tientallen bedrijven via verschillende trajecten.
- Actieve communicatie via kanalen zoals social-media en de stadskrant.
- Organisatie van bijeenkomsten en workshops over circulair ondernemen, bouwen, zorg en onderwijs.
- Slimme oplossingen tegen voedselverspilling in de horeca via gerichte projecten.
- Inspirerende voorbeeldfunctie voor andere gemeenten, zoals Regio Alkmaar en steden als Groningen, Hasselt en Houten.
- Versterking van de Kringloopboulevard als merk, met een goed bezocht feest en de toevoeging van een Repair Café voor een nóg meer circulaire straat.

Deze projecten zijn slechts het begin. Met dit plan geven we richting aan wat we de komende 4 jaar van plan zijn.

Hoe willen we dit bereiken?

Om in 2050 volledig circulair te worden en de doelstellingen van de Rijksoverheid te behalen, richten we ons op vier belangrijke thema's: bedrijven, bouw en infrastructuur, consumptiegoederen, en voedsel & biomassa. Ook verduurzamen we onze eigen organisatie.

Voor bedrijven bevorderen we circulaire uitvoering en versterken we netwerken die innovatie en duurzaamheid stimuleren. We streven naar circulair bouwen door bouwgrondstoffen efficiënt in te zetten, wat helpt bij het realiseren van de grote bouwopgave. Op het gebied van consumptiegoederen zetten we in op het verminderen van verspilling en zetten we in op hoogwaardige producten. Onze winkelgebieden, markten en

kringloopwinkels bieden kansen om de circulaire economie verder te verankeren. Met alternatieve consumptiemodellen zoals delen, leasen en een ruim aanbod aan tweedehands producten kunnen inwoners duurzame keuzes maken. Voor voedsel en biomassa richten we ons op het minimaliseren van verspilling en het optimaal benutten van grondstoffen. Daarnaast zijn er kansen op het gebied van lokale voedselinitiatieven en innovatieve agrarische methoden, die bijdragen aan duurzamere voedselproductie en -consumptie.

Door deze stappen te zetten, dragen we bij aan een verbeterd klimaat en een duurzamere toekomst. Zo werken we aan een beter welzijn, een gezonde leefomgeving, een schoner milieu, en een sterkere economie, met als doel Alkmaar klimaatneutraal te maken in 2050.



*Uitreiking prijs textielrace aan leerlingen van de Regenboog
- Jan Jong*

Deel 2 Kadern

Agenda Duurzaam Alkmaar

In het Alkmaars Coalitieakkoord is een groot aantal maatregelen opgenomen om de stad te verduurzamen. De Agenda Duurzaam Alkmaar (ADA) is de concrete uitwerking daarvan. De Agenda geeft gezicht aan de duurzame ambities in 5 thema's: 1) energietransitie, 2) mobiliteit, 3) klimaatadaptatie en biodiversiteit, 4) circulaire economie en 5) eigen organisatie. Dit plan dient als uitvoering van de vastgestelde Agenda Duurzaam Alkmaar. Het hoofddoel uit ADA: 'In 2050 zijn alle activiteiten die plaatsvinden op het grondgebied van de gemeente Alkmaar volledig circulair. Deze doelstelling draagt bij aan het streven om in 2050 klimaatneutraal te zijn.'

Aangezien de meeste CO₂-uitstoot vrijkomt bij de winning, productie en transport van goederen, helpt het verminderen van deze processen aanzienlijk bij het terugdringen van de CO₂-uitstoot. Circulaire economie is een daarom een belangrijke pijler van ADA omdat dit thema bijdraagt aan de energietransitiedoelstellingen van Alkmaar.

In ADA is de doelstelling van circulaire economie dat we in 2030 50% circulair zijn en in 2050 100%. Met de veranderende aanpak van het rijk en het dilemma van het moeilijk meetbaar maken van deze doelstellingen, is ervoor gekozen om de doelstellingen van circulair Alkmaar aan te passen naar: *Alkmaar in 2030: een stad waar grondstoffen beter worden benut, kringlopen steeds meer gesloten zijn en de CO₂-uitstoot fors wordt verminderd.*

Coalitieakkoord

Als onderdeel van het coalitieakkoord van de gemeente Alkmaar worden diverse doelstellingen, ambities en projecten geformuleerd ter bevordering van een circulaire economie en duurzaamheid.

Hieronder volgt een samenvatting van deze punten:

2. 3 Klimaat en Duurzame groene leefomgeving:

- *'Klimaat, energie, groen en circulaire economie worden gezien als onlosmakelijk verbonden. Ruimtelijke plannen dragen bij aan klimaatadaptatie, schone energie, biodiversiteit en circulariteit. De gemeente streeft naar klimaatbestendigheid en verbetering van biodiversiteit en circulariteit tegen 2050.'*
- *'Nieuwbouw wordt klimaatbestendig en zoveel mogelijk circulair ontwikkeld'*

3.1 Wonen in stad en land

- *'We moedigen het verduurzamen van de bestaande woningvoorraad aan. Optimaal stimuleren is het uitgangspunt, geen dwang. Bij nieuwbouw zijn de uitgangspunten: duurzaam, energieneutraal en circulair'*

3.2 Economie

- *'Wij ondersteunen de ontwikkeling naar een meer circulaire economie.'*
- *'We realiseren een regionale database en marktplaats (vraag en aanbod) voor circulaire materialen'*
- *'De clustering van kringloopwinkels op Overstad blijft behouden en kan uitbreiden met andere duurzame initiatieven zoals bijvoorbeeld een Repair Café'*
- *'We doen onderzoek naar het recyclen/ inzamelen zonnepanelen en accu's'*

Wetgeving en programma's

De transitie naar een circulaire economie is een belangrijke uitdaging voor Nederland, ondersteund door diverse wetgevingen zoals de Europese CSRD, het recht op reparatie, en de Wet milieubeheer.

Nationaal Programma Circulaire Economie 2023-2030

Het Nationaal Programma Circulaire Economie 2023-2030 (NPCE) vormt het strategisch kader met de ambitie om Nederland in 2050 volledig circulair te maken. Het programma richt zich op de reductie van grondstoffengebruik, levensduurverlenging van producten, en hoogwaardige verwerking, waarbij internationale samenwerking en een integrale aanpak centraal staan. Het

NPCE voorziet in maatregelen zoals kennisvergroting, financiering en het opzetten van circulaire-economie-netwerken, met als doel een gezamenlijke inspanning van bedrijven, overheden en inwoners.

Circulair Materialenplan

Vanaf 2025 zal het nieuwe Circulair Materialenplan (CMP), de opvolger van het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP), deze transitie verder ondersteunen. Dit CMP speelt een cruciale rol in de overgang naar een circulaire economie door grondstoffengebruik te verminderen en afval te elimineren.

Grondstoffenakkoord uit 2017

Een belangrijke pijler onder dit beleid is het Grondstoffenakkoord uit 2017, dat door 180 partijen werd ondertekend, waaronder de Rijksoverheid en het bedrijfsleven. Dit akkoord is een fundament van het NPCE en streeft naar circulaire productie en consumptie in alle sectoren. In combinatie met de wetgeving en het CMP vormt dit een stevige basis om de circulaire economie te realiseren en de energietransitie te ondersteunen, waarbij de circulaire economie een aanzienlijke bijdrage levert aan CO2-reductie. Innovatie en samenwerking blijven echter essentieel om de gestelde doelen te bereiken.

*Festival Upfest op 21 april in de Grote Kerk Alkmaar
- Keith Montgomery*



Deel 3 Ambities 2025-2027

Hoofdoelstelling circulair Alkmaar

De vertaling van de landelijke kaders en het coalitieakkoord komt samen in het Alkmaarse uitvoeringsplan.

Alkmaar in 2030: een stad waar grondstoffen beter worden benut, kringlopen steeds meer gesloten zijn en de CO2-uitstoot fors is verminderd.

Wij gaan bijdragen aan de landelijke doelstelling. Deze is om in 2030, 50% circulair te zijn en in 2050 volledig circulair. Exacte metingen ontbreken

maar schattingen variëren dat Nederland op dit moment tussen de 5 en 25% circulair is. Er zijn wel stappen in de goede richting, maar de transitie naar een circulaire economie gaat langzaam.

Themadoelstellingen, activiteiten en planning

In 2027 zijn de doelen behaald via realisatie van het voorliggende uitvoeringsplan verdeeld over de vier thema's en kent een pakket van 30 activiteiten:

Thema Bedrijven

Nr.	Uitvoering spoor 1.1: Voorbereid op de toekomst door kennis over circulair ondernemen, ondersteuning bij de transitie naar een circulaire economie en samenwerking binnen sterke circulaire netwerken in Alkmaar.
1	Kennissessies
2	Netwerk
3	Begeleiding
4	Ondersteuning
Nr.	Uitvoering spoor 1.2: Koplopers en circulaire ondernemers krijgen aandacht en een podium
5	Events
6	Media-aandacht
7	Prijsuitreiking

Thema Bouw en infra

Nr.	Uitvoering spoor 1.1 Het integreren en stimuleren van circulaire principes in (nieuw)bouwprojecten waar de gemeente bij betrokken is
8	Integreren circulaire principes in bouw en infra
9	Handreiking Circulair Bouwen
Nr.	Uitvoering spoor 1.2 Het stimuleren van circulair bouwen, renoveren en onderhoud, bij inwoners, bedrijven en organisaties
10	Informatiecampagnes
11	Best practices
12	Ondersteuning

Thema Consumptiegoederen

Nr.	Uitvoering spoor 3.1: Zuiniger omgaan met wat we hebben en afgedankte producten een nieuw leven geven
13	Hergebruik
14	Kringloopwinkels en repaircafés
15	Deelgebruik
16	Recycleplein
17	Circulair grondstoffenbeleid
Nr.	Uitvoering spoor 3.2: Stimuleren van het kiezen voor producten van hoge kwaliteit met een lange levensduur en het maken van circulaire keuzes
18	Workshops, trainingen en bijeenkomsten
19	Informereren
20	Voorbeeldfunctie
21	Evenementen circulaire producten

Thema Voedsel & Biomassa

Nr.	Uitvoering spoor 4.1 Duurzamer omgaan met voedsel en bevorderen van lokaal voedsel
22	Voedselverspilling
23	Lokaal voedsel
24	Voorbeeldfunctie voedselverspilling
25	Duurzame evenementen
Nr.	Uitvoering spoor 4.2: Bevorderen van duurzame biomassa en hoogwaardige verwerking
26	GFT-reductie
27	Composteerprogramma's
28	Communicatie & inspiratie
29	Samenwerking landbouw
30	Onderzoek biomassa

Kringloopboulevard Alkmaar
- Chiel Eijt



Aanpak en strategie

In een circulair Alkmaar worden de onderstaande strategieën ingezet¹ van de Rijksoverheid:

- **Vermindering van grondstoffengebruik:** Dit betekent het minimaliseren van het gebruik van (primaire) grondstoffen door productie- en aankoopvermindering, het delen van producten en het optimaliseren van processen. Bijvoorbeeld door ambitieuze doelstellingen voor circulaire inkoop, variërend van kantoormeubilair tot infrastructuurprojecten.
- **Vervanging van grondstoffen:** Hierbij worden primaire grondstoffen vervangen door secundaire, duurzame of alternatieve grondstoffen met een lagere milieubelasting. Dit kan worden gestimuleerd door het invoeren van verplichte percentages recycelaat in producten.
- **Levensduurverlenging:** Door producten en onderdelen langer te gebruiken via hergebruik en reparatie, wordt de vraag naar nieuwe grondstoffen verminderd. Zo wordt bijvoorbeeld een reparateursregister voor elektrische en elektronische apparaten ingevoerd.
- **Hoogwaardige verwerking:** Het sluiten van kringlopen door recycling van materialen en grondstoffen draagt bij aan minder afvalverbranding en -storting, en zorgt voor een grotere beschikbaarheid van hoogwaardige secundaire grondstoffen.

Communicatiestrategie

Omdat de kennis over de urgentie en kansen van de circulaire economie nog in ontwikkeling is, zien wij communicatie als een essentiële schakel in het behalen van onze ambities. De gemeente Alkmaar zet communicatie in om duurzaamheid te bevorderen door te informeren, inspireren, duurzame initiatieven te verbinden en zelf het goede voorbeeld te geven.

Onze communicatie is doelgericht en afgestemd op verschillende doelgroepen. Dit omvat:

- Het promoten van workshops en kennis-sessies die we organiseren.
- Het delen van best practices, verhalen en successen van de gemeente, inwoners, bedrijven, onderwijsinstellingen en verenigingen om te inspireren.
- Het benadrukken van zowel de voordelen van circulariteit als de urgentie ervan.

- Het geven van praktische tips voor een circulaire aanpak.
- Het aanhaken bij bestaande issuedagen om te profiteren van de reeds bestaande aandacht.

Onze communicatie heeft een positieve insteek en richt zich op wat mensen wél kunnen doen en wat circulaire keuzes aantrekkelijk maakt. We benutten kanalen zoals nieuwsbrieven, de stadskrant, Instagram en LinkedIn om intrinsiek gemotiveerde Alkmaarders te bereiken. Op de website van de gemeente Alkmaar centraliseren we alle informatie over circulariteit, inclusief stimuleringsregelingen, lopende initiatieven, activiteiten en evenementen. Deze website dient ook als een contactpunt voor andere circulaire initiatieven.

Daarnaast maken we gebruik van de kanalen van de gemeente Alkmaar en externe platforms zoals Alkmaar Marketing om bedrijven, scholen en maatschappelijke organisaties te betrekken en te informeren.

Financiën

De uitvoering van dit plan valt binnen de beschikbare middelen van de meerjarenbegroting en de huidige begroting voor circulaire economie. Er is geen begrotings- of budgetwijziging nodig, aangezien de dekking binnen het eigen budget plaatsvindt.

Regionale samenwerking

Regionale samenwerking is cruciaal in de transitie naar een circulaire economie, omdat het versterking en schaalvergroting mogelijk maakt. Door lokaal te starten en samen te werken met omliggende gemeenten, kunnen kennis, middelen en innovaties effectiever worden gedeeld. Dit zorgt voor meer impact en versnelling, wat essentieel is om de landelijke doelen te halen.

Dit kan door:

- Lokaal te starten, maar waar nodig op te schalen.
- Samen te werken met de regio.
- Elkaar te versterken.

Het is daarbij belangrijk dat gemeentes we goed voor ogen hebben wat hun belangrijkste thema's zijn.

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/beleidsnotas/2023/02/03/nationaal-programma-circulaire-economie-2023-2030>



Evenement: Verder in de zorg 10 oktober 2024 in AFAS stadion

Deel 4 Uitvoeringsplan

Thema 1. Bedrijven

De circulaire economie biedt bedrijven in Alkmaar een kans om zich proactief voor te bereiden op de toekomst. Door circulaire principes te omarmen, kunnen bedrijven niet alleen hun ecologische voetafdruk verminderen, maar ook profiteren van de voordelen van duurzame praktijken en innovaties. Deze aanpak helpt bedrijven om beter om te gaan met schaarse grondstoffen, aan te sluiten bij strengere milieuregels en in te spelen op de groeiende vraag naar duurzaamheid van klanten.

Met meer dan 12.000 ondernemingen biedt Alkmaar enorme mogelijkheden om vooruitgang te boeken op het gebied van circulaire economie. De stad heeft een diversiteit aan bedrijven en sectoren, en bedrijventerreinen vormen dé aangewezen plekken voor groei in cruciale sectoren zoals energie en maakindustrie.

Naast bedrijven betrekken we in dit thema ook maatschappelijke organisaties zoals zorg- en onderwijsinstellingen. Hoewel hun doelen verschillen, werken zij met vergelijkbare bedrijfsprocessen en ketens. Door circulaire principes in deze sectoren toe te passen, versterken we de integratie van duurzame praktijken in het bredere maatschappelijke kader van Alkmaar.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Uitvoering spoor 1.1 Voorbereid op de toekomst door kennis over circulair ondernemen, ondersteuning bij de transitie naar een circulaire economie en samenwerking binnen sterke circulaire netwerken in Alkmaar.
1.	<i>Kennisessies</i> We bieden gerichte kennisessies en workshops aan voor verschillende bedrijfstakken, zoals maakindustrie, retail, en logistiek. Deze sessies worden ontwikkeld in samenwerking met regionale kennispartners en brancheverenigingen, om ervoor te zorgen dat de inhoud direct toepasbaar is binnen de betreffende sectoren.
2.	<i>Netwerk</i> We faciliteren een lokaal en regionaal netwerk van circulaire ondernemers waar bedrijven, startups en kennisinstellingen samenkomen om circulaire innovaties te ontwikkelen en kennis te delen. Dit netwerk organiseert regelmatig bijeenkomsten en biedt een platform voor samenwerking tussen verschillende partijen.
3.	<i>Begeleiding</i> We bieden één-op-één begeleiding aan bedrijven die willen overstappen naar een circulair bedrijfsmodel. Deze begeleiding omvat advies over financiering, wetgeving, en operationele veranderingen, met als doel bedrijven praktisch te ondersteunen in hun transitie naar circulair ondernemen.
4.	<i>Ondersteuning</i> We ondersteunen circulaire initiatieven in Alkmaar door middel van (kleine) subsidies, cofinanciering, en andere vormen van praktische hulp. Dit biedt bedrijven en organisaties de kans om (innovatieve) circulaire projecten te starten of uit te breiden.

Activiteiten	Uitvoering spoor 1.2 Koplopers en circulaire ondernemers krijgen aandacht en een podium
5.	<i>Events</i> We organiseren en/of faciliteren events waar circulaire ondernemers hun ideeën en successen kunnen presenteren. Dit event biedt een podium voor koplopers en innovators om hun ervaringen te delen en andere ondernemers te inspireren.
6.	<i>Media-aandacht</i> We werken samen met lokale en regionale media om circulaire ondernemers in de spotlight te zetten. Ook zetten we onze eigen kanalen hiervoor in. Door middel van interviews, artikelen en reportages maken we succesvolle circulaire bedrijven zichtbaar voor een breder publiek.
7.	<i>Prijsuitreiking</i> We onderzoeken de haalbaarheid en opzet van een jaarlijkse prijsuitreiking voor circulaire ondernemers. Dit omvat het bepalen van criteria, partners en de meest effectieve manier om circulaire koplopers te erkennen en te belonen.



Pilot inzameling plastic folie i.s.m. GP Groot

Thema 2. Bouw en infra

De gemeente Alkmaar streeft naar een toekomstbestendige stedelijke ontwikkeling. Door onze bouw- en infrastructurele projecten zo circulair mogelijk te maken benutten we kansen om de impact van onze activiteiten op het milieu te minimaliseren. Het toepassen van circulaire principes in bouw en infra helpt ons niet alleen om aanzienlijke afvalstromen te verduurzamen, maar ook om een efficiënter gebruik van grondstoffen te bevorderen.

In Alkmaar worden ambitieuze doelen nagestreefd op het gebied van stedelijke ontwikkeling, met name in de Kanaalzone, waar de komende decennia duizenden nieuwe woningen zullen worden gebouwd. De gemeente Alkmaar zet actief in op circulaire principes bij zowel nieuw-

bouw- als renovatieprojecten, met als doel een duurzame en toekomstbestendige stad te creëren. Deze aanpak draagt bij aan een milieuvriendelijke ontwikkeling en zorgt ervoor dat de stad klaar is voor de toekomst.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Uitvoering spoor 2.1 Het integreren en stimuleren van circulaire principes in (nieuw)bouwprojecten waar de gemeente bij betrokken is
8.	<i>Integreren circulaire principes in bouw en infra</i> Bij sloop-, verbouw-, renovatie- en nieuwbouwprojecten waar de gemeente bij betrokken is, moedigen we het gebruik van circulaire principes aan. We streven naar het integreren van hergebruik, herbestemming en duurzame materialen. Door deze principes te bevorderen, willen we bijdragen aan een verminderde ecologische voetafdruk en duurzame bouwpraktijken stimuleren.
9.	<i>Handreiking Circulair Bouwen</i> We brengen de handreiking Circulair Bouwen (gebouw, gebied en openbare ruimte) actief onder de aandacht en integreren in ons beleid en onze praktijk. Door deze handreiking te gebruiken willen we een gestructureerde benadering van circulair bouwen stimuleren. We moedigen projectleiders en partners aan om de handreiking te gebruiken als hulpmiddel om circulaire principes te verkennen en toe te passen, zonder het verplichtend te maken, maar als een waardevolle stimulans voor innovatie en duurzaamheid.
Activiteiten	Uitvoering spoor 2.2 Het stimuleren van circulair bouwen, renoveren en onderhoud, bij inwoners, bedrijven en organisaties
10.	<i>Informatiecampagnes</i> We lanceren een informatiecampagne die inwoners, bedrijven en organisaties informeren over de voordelen van circulair bouwen. Deze campagne omvat bijvoorbeeld het aanbieden van online informatie, het organiseren van informatieve workshops of het publiceren van artikelen in de stadskrant. We leggen nadruk op kostenbesparingen door hergebruik van materialen, lagere onderhoudskosten, en de potentiële waardevermeerdering van woningen.
11.	<i>Best practices</i> We presenteren concrete voorbeelden en casestudies van succesvolle circulaire bouwprojecten in de regio. Deze voorbeelden worden gedeeld via onze kanalen en tijdens evenementen, zodat inwoners, bedrijven en organisaties kunnen zien hoe circulaire principes worden toegepast en welke voordelen en besparingen ze opleveren.
12.	<i>Ondersteuning</i> We onderzoeken de haalbaarheid van het aanbieden van begeleiding en ondersteuning aan inwoners, bedrijven en organisaties die geïnteresseerd zijn in circulair bouwen. Dit kan variëren van adviesdiensten en hulp bij het plannen van circulaire projecten tot het faciliteren van samenwerkingen met experts en andere stakeholders.



Tekenmoment Circulaire Deal Secundaire Bouwmaterialen NHN 13 september 2024
- Ted Jansen

Thema 3. Consumptiegoederen

Consumptiegoederen spelen een belangrijke rol in ons dagelijks leven en welzijn, maar de productie en consumptie brengen ook kansen met zich mee voor verduurzaming. Door circulaire principes toe te passen, kunnen we niet alleen de kosten van grondstoffen verlagen en de CO2-uitstoot verminderen, maar ook significante stappen zetten in het verminderen van restafval. Het sluiten van kringlopen biedt een kans om verspilling tegen te gaan en de ecologische impact te verkleinen.

Deze kansen zijn relevant voor een breed scala aan betrokkenen, waaronder inwoners die bewuster willen consumeren, bedrijven die hun milieu-impact willen verkleinen en maatschappelijke organisaties die duurzaamheid willen bevorderen. Door hen te ondersteunen en te inspireren met duurzame alternatieven zoals delen, leasen, repareren en tweedehands producten, kunnen we samen een circulaire economie opbouwen. Deze gezamenlijke inspanningen helpen bij het optimaliseren van grondstoffen en het verminderen van afval.

In Alkmaar bieden de bruisende winkelgebieden, markten en een scala aan vintage- en kringloopwinkels volop kansen voor het bevorderen van een circulaire economie. De stad benut deze mogelijkheden door initiatieven zoals het nieuwe Recycleplein (voorheen Afvalbrengrstation) met een circulaire innamebalie, dat gericht is op het hergebruiken en duurzaam verwerken van consumptiegoederen.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Uitvoering spoor 3.1 Zuiniger omgaan met wat we hebben en afgedankte producten een nieuw leven geven
13.	<i>Hergebruik</i> We zetten ons in om afgedankte producten opnieuw in te zetten, met bijzondere aandacht voor kunststoffen, elektrische apparaten, textiel, verpakkingen, en wegwerpproducten.
14.	<i>Kringloopwinkels en repaircafés</i> We faciliteren kringloopwinkels en repaircafés om spullen een nieuw leven te geven. Bijvoorbeeld door het uitbreiden van de ruimte voor inzameling van goederen voor kringloop en reparatie, en door het verder professionaliseren van deze initiatieven.
15.	<i>Deelgebruik</i> We bevorderen deelgebruik en maken reparatie van consumptiegoederen makkelijker en bereikbaar.
16.	<i>Recycleplein</i> Het nieuwe Recycleplein krijgt een circulaire innamebalie. Op deze locatie werken partijen samen aan het verminderen van afvalstromen en het realiseren van hoogwaardig product- en materiaalhergebruik. Zo blijven spullen en materialen langer in gebruik en wordt onnodig storten en verbranden voorkomen.
17.	<i>Circulair grondstoffenbeleid</i> We stellen een circulair grondstoffenbeleid op met als doel het terugdringen van restafval door het bevorderen van hergebruik en recycling. Het beleid legt de nadruk op gescheiden inzameling en hoogwaardige verwerking van grondstoffen om de hoeveelheid te verbranden restafval te verminderen. Een actieve samenwerking met afvalverwerker HVC en Stadswerk072 is essentieel voor de effectieve uitvoering van dit beleid en de integratie van circulaire principes in onze procedures.

Activiteiten	Uitvoering spoor 3.2 Stimuleren van het kiezen voor producten van hoge kwaliteit met een lange levensduur en het maken van circulaire keuzes
18.	<i>Workshops, trainingen en bijeenkomsten</i> We organiseren een reeks informatie-evenementen, waaronder workshops, trainingen en andere bijeenkomsten, zowel digitaal als fysiek. Deze zijn bedoeld om inwoners te informeren over de voordelen van duurzame producten en hen te ondersteunen bij het maken van circulaire keuzes. Voorbeelden hiervan zijn het helpen van gezinnen bij de overstap naar herbruikbare luiers en het bieden van advies over andere duurzame oplossingen.
19.	<i>Informeren</i> We informeren inwoners over de milieueffecten, gebruiksduur, onderhoud, reparatie en verpakking van hun spullen. Dit gebeurt door voorlichting te geven over de voordelen van duurzaam consumeren en hoe zij hieraan kunnen bijdragen.
20.	<i>Voorbeeldfunctie</i> De gemeente geeft het goede voorbeeld door zelf bewuster te consumeren en medewerkers worden aangemoedigd om duurzame keuzes te maken.
21.	<i>Evenementen circulaire producten</i> We organiseren of faciliteren fysieke evenementen waar duurzame en circulaire producten gepresenteerd worden. Deze evenementen bieden inwoners de kans om direct producten te ervaren, met leveranciers en ondernemers te praten, en advies te krijgen over duurzame consumptie en circulaire keuzes.

Project wasbare luiers
- Nikki Natzijs



Thema 4. Voedsel & Biomassa

In een circulaire economie is het belangrijk om voedsel en biomassa optimaal te benutten. Een duurzaam voedselsysteem biedt oplossingen voor uitdagingen zoals voedselverspilling, milieuschade en verlies van biodiversiteit. In Nederland wordt bijvoorbeeld een kwart van het voedsel verspild, terwijl het voedselsysteem verantwoordelijk is voor een aanzienlijk deel van de CO2-uitstoot.

Biomassa, zoals groente-, fruit- en tuinafval (GFT), kan worden omgezet in waardevolle grondstoffen zoals compost, wat afval vermindert en de bodem verbetert. Door biomassa en voedselafval te gebruiken in een circulair systeem, pakken we verspilling aan en verkleinen we de ecologische impact. Voedsel speelt hierin een grote rol, door de manier waarop we voedsel produceren, consumeren en verspillen te verduurzamen en een betere balans te creëren tussen mens, dier en natuur.

In Alkmaar zijn ongeveer 200 agrarische bedrijven, 300 horecabedrijven, meer dan 20 supermarkten en 110.000 bewoners betrokken bij voedsel- en biomassaprocessen. De stad kent een uitgebreide voedselketen, van lokale productie en distributie tot consumptie. Biomassa, zoals GFT, wordt lokaal verwerkt tot compost en energie, wat bijdraagt aan de circulaire economie.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Uitvoering spoor 4.1 Duurzamer omgaan met voedsel en bevorderen van lokaal voedsel
22..	<i>Voedselverspilling</i> We verminderen voedselverspilling door samenwerkingsverbanden op te zetten en initiatieven van onder andere ondernemers, supermarkten, onderwijsinstellingen, horeca en individuele inwoners te ondersteunen. Dit doen we bijvoorbeeld door ons in te zetten als partner tijdens de Verspillingsvrije Week en door uitdagingen voor scholen aan te bieden.
23.	<i>Lokaal voedsel</i> We maken het makkelijker voor inwoners lokaal geproduceerd voedsel te vinden.
24.	<i>Voorbeeldfunctie voedselverspilling</i> Gemeente Alkmaar geeft het goede voorbeeld door zelf voedselverspilling te beperken.
25.	<i>Duurzame evenementen</i> Bij fysieke evenementen waar de gemeente bij betrokken is, faciliteren we zoveel mogelijk duurzaam voedsel en beperken we voedselverspilling.
Activiteiten	Uitvoering spoor 4.2 Bevorderen van duurzame biomassa en hoogwaardige verwerking
26.	<i>GFT-reductie</i> We dringen het GFT-afval bij inwoners en ondernemers terug in samenwerking met afvalverwerkers en nemen dit op in het grondstoffenbeleidsplan.
27.	<i>Composteerprogramma's</i> We faciliteren en stimuleren composteerprogramma's en andere innovaties voor huishoudens, bedrijven en de landbouwsector om organisch afval om te zetten in waardevolle compost of grondstoffen.
28.	<i>Communicatie & inspiratie</i> We laten inwoners en bedrijven elkaar inspireren over de hoogwaardige verwerking van biomassa door middel van communicatie en door het organiseren of faciliteren van bijeenkomsten of evenementen.
29.	<i>Samenwerking landbouw</i> We bevorderen de samenwerking met de landbouwsector voor het gebruik van reststromen uit de landbouw als biomassa.
30.	<i>Onderzoek biomassa</i> We onderzoeken de mogelijkheden voor het circulair gebruik van biomassa die vrijkomt uit onderhoud in de openbare ruimte, in samenwerking met Stadswerk072.



De Upcycle Bicycle: van koffieprut tot oesterzwammen

Deel 5 Principes van een Circulaire Economie

De R-ladder

Binnen Circulair Alkmaar hanteren we de R-ladder als een instrument om onze beleidsvoering en projecten te sturen. De R-ladder bestaat uit negen stappen die we kunnen gebruiken om de transitie naar een circulaire economie te bevorderen. De ladder is ontwikkeld door het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL).

De stappen van de R-ladder:

- **Refuse:** het voorkomen van afval door producten en diensten te ontwerpen die langer meegaan, minder materiaal verbruiken en geen schadelijke stoffen bevatten.
- **Rethink:** het herontwerpen van producten en diensten om ze circulair te maken, bijvoorbeeld door modulaire ontwerpen te gebruiken of materialen te hergebruiken.
- **Reduce:** het verminderen van de hoeveelheid materiaal die wordt gebruikt in producten en diensten.
- **Reuse:** het hergebruiken van producten en materialen in hun oorspronkelijke vorm.
- **Repair:** het repareren van producten om de levensduur te verlengen.
- **Refurbish:** het opknappen van gebruikte producten om ze weer als nieuw te verkopen.
- **Remanufacture:** het demonteren van gebruikte producten en het hergebruiken van de onderdelen om nieuwe producten te maken.
- **Repurpose:** het hergebruiken van producten en materialen voor een ander doel dan waarvoor ze oorspronkelijk bedoeld waren.
- **Recycle:** het hergebruiken van materialen door ze om te zetten in nieuwe grondstoffen.

De R-ladder in praktijk:

De R-ladder kan op verschillende manieren worden toegepast in beleid en op project. Zo kunnen we:

- Prioriteit geven aan de hogere stappen van de ladder.
- Financiële incentives hulp bieden voor bedrijven die circulaire producten en diensten ontwikkelen.

- Regelgeving aanpassen om circulaire economie te bevorderen.
- Samenwerking stimuleren tussen verschillende actoren in de keten.

Succesfactoren in de transitie naar een circulaire economie

De overgang naar een circulaire economie biedt bedrijven en gemeenschappen in Alkmaar tal van kansen voor vooruitgang en groei. Belangrijke succesfactoren die deze transitie ondersteunen zijn:

- **Verhoogd Bewustzijn:** Bedrijven worden steeds meer bewust van de voordelen van circulair ondernemen en de noodzaak om zich aan te passen aan de schaarste van grondstoffen. De opkomst van duurzamere praktijken en een groter besef van de langetermijnvoordelen zorgen voor een versterkt gevoel van urgentie om circulaire economie te omarmen.
- **Stimulerende Prikkels en Marktvorwaarden:** De ontwikkeling van stimulerende beleidsmaatregelen en prikkels maakt circulaire economie aantrekkelijker en concurrerender. Verhoogde marktvraag naar circulaire producten en positieve percepties van duurzame keuzes dragen bij aan de groei van circulaire initiatieven, waardoor bedrijven profiteren van nieuwe zakelijke kansen en investeringsmogelijkheden.
- **Innovatieve Weten Regelgeving:** De aanpassing van wetten regelgeving aan circulaire economie bevordert het gebruik van duurzame oplossingen en vermindert belemmeringen. Flexibele normen en regels voor materialen en afvalstromen, evenals ondersteunende samenwerkingsplatformen, vergemakkelijken de transitie en bevorderen innovatie.

- **Vergrote Kennis en Technische Vaardigheden:**
Toenemende kennis en beschikbaarheid van technologieën helpen bedrijven en overheden om de voordelen van circulair ondernemen te begrijpen en effectief toe te passen. Trainingen, workshops en technische ondersteuning dragen bij aan het vergroten van inzicht en het ontwikkelen van vaardigheden die cruciaal zijn voor het succes van circulaire initiatieven.

Door deze succesfactoren te benutten, kunnen zowel bedrijven als overheden in Alkmaar effectief bijdragen aan de overgang naar een circulaire economie, met voordelen voor het milieu, de economie en de gemeenschap.

